

**UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
„ŠAKIŲ VANDENYS“**

**METINIS PRANEŠIMAS
2019 m.**

Šakiai, 2020 m.

TURINYS

- 1. AKCINIS KAPITALAS, AKCININKAS**
- 2. BENDROVĖS VALDYMAS**
- 3. VALDYMO STRUKTŪRA**
- 4. PAGRINDINĖ ĮMONĖS VEIKLA**
 - 4.1. Veiklos apimtys
 - 4.2. Vandens tiekimas
 - 4.3. Vandens kokybė
 - 4.4. Gedimai tiekiant vandenį
 - 4.5. Nuotekų tvarkymas
 - 4.6. Gedimai tvarkant nuotekas
 - 4.7. Perteklinio dumblo tvarkymas
- 5. VEIKLOS REZULTATU ANALIZĖ**
 - 5.1. Pajamos
 - 5.2. Sąnaudos
 - 5.2.1. pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra
 - 5.2.2. veiklos sąnaudos
 - 5.2.3. pardavimų sąnaudos
 - 5.2.4. mokesčiai
 - 5.2.5. kitos veiklos sąnaudos
 - 5.2.6. finansinės veiklos sąnaudos
 - 5.3. Pelnas (nuostolis)
 - 5.4. Pirkėjų skolos
- 6. SKOLOS**
 - 6.1. Finansinės skolos
 - 6.2. Skolos tiekėjams
- 7. KITA VEIKLA**
- 8. ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI, MATERIALUSIS TURTAS**
- 9. PLANAI 2020 m.**

1. AKCINIS KAPITALAS, AKCININKAS

UAB „Šakių vandenys“ (toliau – Bendrovė), buvusi specialiosios paskirties uždaroji akcinė bendrovė „Šakių vandenys“, įsteigta Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka, 1991 m. rugpjūčio 1 d. reorganizavus Šakių valstybinę vandens tiekimo įmonę. Bendrovė įsteigta ir veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, bendrovės įstatais, Lietuvos Respublikos įmonių įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei norminiais aktais, kurie reguliuoja įmonių veiklą. Bendrovės buveinės adresas: V. Kudirkos g. 62, Šakiai. Pakeitus įmonės pavadinimą, nuo 2003 m. spalio 3 d. pasikeitė ir įmonės įregristravimo Nr. AB 03-10.

Nuo 2004 m. spalio 20 d. įmonei suteiktas naujas įmonės kodas – 174264880. Įmonės įregristravimo Juridinių asmenų registre Registravimo pažymėjimo Nr. 005919.

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Paskutinį kartą įstatai buvo įregistruoti 2018 m. lapkričio 23 d. Juridinių asmenų registre dėl įstatinio kapitalo didinimo. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 4 330 181,69 Eur, išleidžiant 172 413 rajono savivaldybei priklausančių paprastujų vardinių akcijų. Padidinus įstatinį kapitalą, Šakių rajono savivaldybė, vienintelė įmonės akcininkė, turi 14 931 661 vnt. paprastujų vardinių 0,29 Eur nominalios vertės akcijų.

Bendrovė yra Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos (LVTA) narė.

2. BENDROVĖS VALDYMAS

Iki 2009 m. bendrovės valdymo organai buvo visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas. 2008-09-10 Šakių rajono administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AT-1434 įmonės direktoriui buvo pavesta parengti bendrovės įstatų pakeitimus, panaikinant kolegialų valdymo organą – bendrovės valdybą ir paliekant tik vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą.

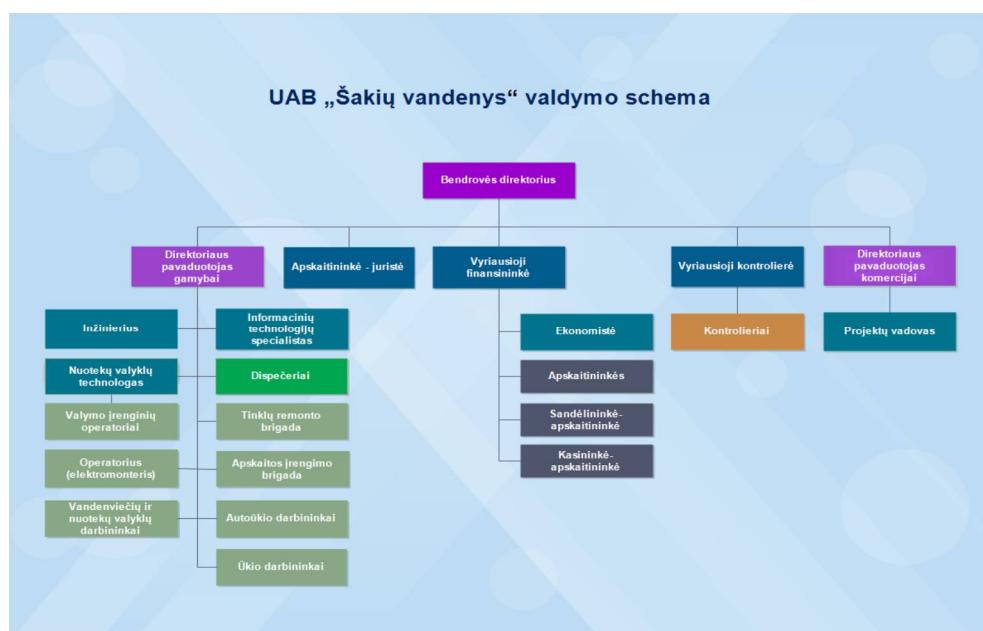
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietas savivaldos įstatymo 48 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimu juo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi bei 23 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse“ 2.1 ir 2.2 punktais, rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. AT-889 (rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. AT-953 redakcija) patvirtintų Atstovavimo savivaldybei bendrovėse taisykių 3

punktu bei uždarosios akcinės bendrovės „Šakių vandenys“ įstatų 14 punktu. Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AT-887 nuo 2015 rugpjūčio 16 d. UAB „Šakių vandenys“ direktoriumi paskirtas Kęstutis Vilkauskas.

Direktorius yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kurio pagrindinis uždavinys – įgyvendinti bendrovės organų numatyta veiklos strategiją, organizuoti ir vykdyti gamybinę bei komercinę veiklą, užtikrinti šios veiklos pelningumą, tinkamą bendrovės turto naudojimą, jo saugojimą ir gausinimą.

3. VALDYMO STRUKTŪRA

2019 m. valdymo struktūra:



2019 m. gruodžio 31 d. įmonėje dirbo 51 darbuotojas.

Vidutinis įmonės sąraše esančių darbuotojų skaičius 2017 m. – 57, 2018 m. – 54, 2019 m. – 52 darbuotojai.

3. PAGRINDINĖ ĮMONĖS VEIKLA

4.1. Veiklos apimtys

Uždaroji akcinė bendrovė „Šakių vandenys“ yra licencijuota geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.

UAB „Šakių vandenys“ veiklos kryptis – teikti kokybiškas geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojams, užtikrinant jų prieinamumą rajono gyventojams, įmonėms bei organizacijoms, patiriant mažiausias išlaidas ir padarant minimalią žalą aplinkai.

Įmonės pagrindiniai tikslai:

1. Aprūpinti rajono vartotojus kokybišku geriamuoju vandeniu.
2. Mažinti aplinkos taršą tvarkant buitives nuotekas, jungiant naujus vartotojus prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų.
3. Vykduti paviršinių nuotekų tvarkymą Šakių rajono savivaldybės teritorijoje.
4. Plėsti įmonės veiklą, tiesiant naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus, pajungiant naujus vartotojus.
5. Siekti stabilių finansinės įmonės būklės.
6. Gerinti darbo kokybę, sudarant tinkamas sąlygas našiam darbuotojų darbui.

4.2 Vandens tiekimas

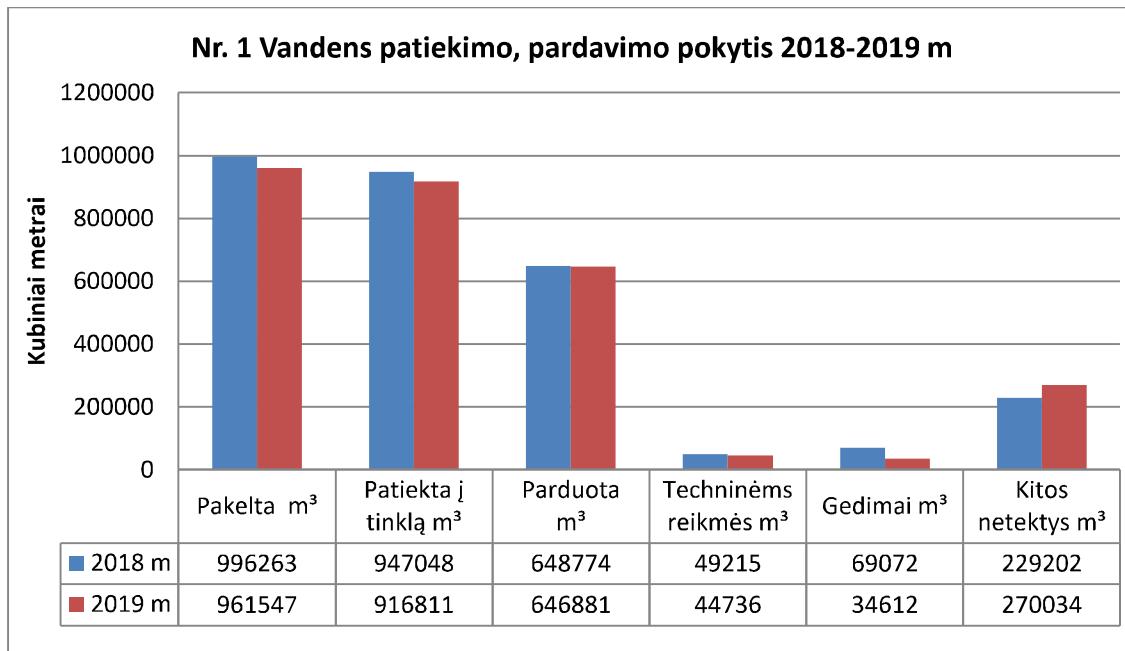
Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2020 metų pradžioje Šakių rajono savivaldybės teritorijoje išankstiniais duomenimis gyveno 26,6 tūkst. gyventojų. Centralizuota vandens tiekimo sistema naudojasi apie 73 % gyventojų.

Įmonė eksploatuoja 74 vandenvietes. Kai kurios jų nuo centrinės būstinės nutolusios net 35 kilometrų spinduliu. Vandenvietėse yra sumontuoti 116 giluminiai siurbliai. Vandens ruošimui įrengti 16 vandens gerinimo įrenginiai.

Remiantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos siūlomu videntvarkos bendrovių grupavimu pagal vandens paslaugų pardavimo apimtis, UAB „Šakių vandenys“ priskiriami IV grupei, kai pardavimai yra nuo 501 iki 900 tūkst. m^3 per metus.

2019 metais geriamojo vandens buvo pakelta 961 547 m^3 , vartotojams patiekta 916 811 m^3 , pardavėme 646 881 m^3 , t. y. 70,55 % nuo patiekto į tinklą vandens kieko. Techninėms reikiemėms (gerinimo įrenginių filtru, trasų plovimai) sunaudota 44 736 m^3 , arba 4,6 % nuo pakelto vandens kieko. Gedimų atveju praradome 34 612 m^3 arba 3,6 % nuo pakelto vandens kieko, kitos neteksys – 270 034 m^3 , arba 28 % nuo pakelto vandens kieko.

Diagramoje Nr. 1 pateikiama patiekto, parduoto, techninio vandens, prarasto gedimų atveju ir dėl kitų netekčių vandens dinamika 2018-2019 metais.



Pateiktoje lentelėje matosi vandens pardavimo pokytis 2018-2019 metais.

	2018 m ³	2019 m ³	Pokytis m ³	Pokytis %
Pakelta	996263	961547	-34716	-3,61
Patielka į tinklą	947048	916811	-30237	-3,30
Parduota	648774	646881	-1893	-0,29
Techninėms reikmės	49215	44736	-4479	-9,10
Gedimai	69072	34612	-34460	-99,56
Kitos netektybės	229202	270034	40832	15,12

Kaip matyti iš pateiktų duomenų diagramoje ir lentelėje, lyginant ataskaitinių ir praėjusių metų duomenis, galime teigiamai vertinti tai, kad vandens kėlimą sumažinome 34,7 tūkst. m³, techninėms reikmėms vandens poreikis sumažėjo 4,4 tūkst. m³. Kitos netektybės, kurių priežasčių negalime įvardinti (galime daryti tik prielaidas, jog tai – nedeklaravimas, vagystės, smulkūs gedimai) padidėjo 40,8 tūkst. m³.

Vandens pardavimas, lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus, praktiškai išliko tame pačiame lygmenyje – sumažėjimas tik 0,29 % , arba 1,8 tūkst. m³ mažiau nei 2018 metais.

Tačiau, kaip ir ankstesniais, taip ir ataskaitiniai metais praradimai dėl gedimų ir kitos netektybės išlieka gan didelės ir sudaro 31,7 % nuo viso patiekto vandens.

Apie veiksnius, kurie įtakojo šiuos skaičius, smulkiau informuojame tolimesniuose ataskaitos skyriuose.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas įpareigoja vandens tiekėją irengti pirkimo pardavimo vietoje geriamojo vandens apskaitos prietaisą, o abonentai, kuriems nėra

techninės galimybės jo įrengti, už patieką geriamajį vandenį ir (arba) suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaito pagal savivaldybėje nustatyta vidutinį suvartojoamo geriamojo vandens kiekį.

Ataskaitinių metų pabaigoje turėjome 143 vartotojus (2018 m. – 257, 2017 m. – 365 vartotojai be apskaitos prietaisų), kuriems sunaudotas vandens kiekis skaičiuojamas pagal vidutinę vandens sunaudojimo normą.

4.3. Vandens kokybė

Įmonė ekspluoatuoja 74 vandenvietes. Šakių rajone vyrauja geležingi gruntai, todėl geriamojo vandens tarša geležies junginiai yra didelė. Geležis nepriskiriama tiems geriamojo vandens rodikliams, kurių neatitikimas higienos normoms kelia tiesioginę grėsmę sveikatai.

Tačiau didesnės geležies koncentracijos kelia nemažai problemų. Tirpiems dvivalentės geležies junginiams sąveikaujant su oro deguonimi, gaminasi mažai tirpus rusvos spalvos trivalentės geležies hidroksidas. Vanduo tampa rusvas ir drumstas, blogėja jo skonis. Šios drumzlės patenka ir į buitinę techniką, santechnikos įrenginius. Geležingam aeruotam vandeniuui tekant vamzdynais, juose pradeda kauptis gelžbakterės, mobilizuojančios trivalentės geležies hidroksidą. Kaupiantis šiemis dariniams, mažėja vamzdynų skersmuo, pralaidumas. Bakterijų veiklos produktai gali suteikti vandeniuui nemalonų kvapą.

Tam, kad įmonė patiekų vartotojams visas higienos normas atitinkantį vandenį, reikalinga įdėti daug darbo ir lėšų. Šešiolikoje vandenviečių yra sumontuoti vandens gerinimo įrenginiai (toliau VGI), kurie pašalina vandenye esančią geleži. Šių įrenginių darbo principas – esančią dvivalentę geležį prisodrinus deguonimi paversti trivalentės geležies hidroksidu, kuris išsiskiria kietomis geležies dalelėmis. Jas mes ir matome nusėdusias indo dugne, jei geležies prisodrintas vanduo pastovi taroje, sureaguoja su deguonimi. Geležis pašalinama vandeniuui tekant per filtruose esančius užpildus. Kad VGI esantys filtrai tinkamai veiktu, užpildus filtruose periodiškai būtina išplauti pašalinant susilaikiusias geležies daleles. Plovimo dažnumas priklauso nuo geležies kiekių vandenye. Vandens kokybės tyrimai atliekami akredituotoje UAB „Eurofins Labtarna Lietuva“ laboratorijoje pagal iš anksto su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderintą planą.

Ataskaitiniai metais nebuvo užfiksuota rimbų vandens kokybės pažeidimų nei Šakių mieste, nei rajono gyvenvietėse. Trumpalaikiai vandens kokybės pokyčiai fiksuoti atlikus remonto darbus lauko ir vidaus vandentiekio tinkluose. Daugumoje atvejų buvo viršijamas geležies kiekių normatyvas.

Keletas įmonės ekspluoatuojamų VGI dėl specifinio grėžinių vandens yra probleminiai, reikalaujantys padidintos kontrolės bei priežiūros. Vieni iš jų – Katilių VGI, iš kurių tiekiamie vandenį Griškabūdžio miestelio gyventojams. Dėl vandenye esančių organinių junginių šių įrenginių filtrais apsineša lipnia (želatinos pavidalo) mase, kuri suklijuoja užpildą ir filtrais nesulaiko

geležies. Dar 2016 m. pabaigoje kreipėmės į rangovus, kurie atliko šių VGĮ statybos darbus, technologijų parinkimą. Atlikus papildomus gręžinių vandens tyrimus, buvo pakoreguotos (patobulintos) valymo, filtrų plovimosi technologijos, ir tai leido vandenį tinkamai išvalyti. Tačiau dėl to išaugo šių VGĮ techninio vandens kiekiai. Kaip ir ankstesniais, taip ir ataskaitiniai metais, Katilių įrenginiams buvo skiriamas ypatingas dėmesys. Šio darbo rezultatas – gyventojams tiekiamas Lietuvos Respublikos higienos normas HN 24:2003 atitinkantis vanduo.

Daugelyje Šakių rajono vietovių tiekiamas iš gręžinių vanduo kokybę praranda pakeliui pas vartotoją, nes teka senais ketiniais vamzdžiais, dėl jų didelio diametro vanduo juose užsistovi, įgauna nemalonų kvapą ir rusvą atspalvį. Vienas iš šių taškų – Ilguvos videntiekio linija, kuri buvo ketinė, didelio diametro (d100 mm), vartojimas mažas – vidutiniškai iki 12 m³ per parą. Išplovus norimų rezultatų nepasiekdavome arba jie būdavo trumpalaikiai. Išnagrinėjė ši atvejį ir turėdami pavyzdžių, nusprendėme renovuoti šią vandens tiekimo liniją, praveriant į esamą ketinį vamzdį plonesni PVC. Darbus atlikome 2019 m. I pusmytyje, renovuota per 1 km geriamojo vandens tiekimo trasos. Tuo pagerinome paslaugos kokybę 35 Ilguvos kaimo gyventojams bei Ilguvos socialinės globos namams.

4.4. Gedimai tiekiant vandenį

Lietuvos vandens tiekimo įmonėse vidutinės netektys yra apie 30 %. UAB „Šakių vandenys“ netektys dėl gedimų, kitų praradimų (nedeklaravimas, vagystės ir pan.) 2019 m. (kaip ir 2018 m.) sudarė 31 % nuo pakelto vandens. Skaičiai rodo, kad pagal netektis esame per vidurį tarp Lietuvos įmonių, tačiau tai reiškia, jog kas trečias litras vandens yra ne parduodamas, o prarandamas.

Įmonė ekspluatuoja apie 450 km įvairaus diametro ir iš įvairių medžiagų pagamintų videntiekio linijų. Tik 96,5 km (21 % visų tinklų) yra inventorizuoti. Likusi dalis – 353,5 km, neinventorizuoti, nežinoma jų tiksliai vieta, todėl ieškant gedimo vietas, prarandamas laikas, didėja gedimų šalinimo kaštai, didėja prarandamo vandens kiekiai.

Didžioji UAB „Šakių vandenys“ ekspluatujamų videntiekio tinklų dalis paklotą daugiau kaip prieš 40 metų ir jų nusidėvėjimas siekia apie 70 %. Vamzdynai pakloti iš paprastojo ketaus ar plieno, nekondicinio polietileno, sujungti metaliniais intarpais suveržiant viela. Šios medžiagos neatsparios vandens ir aplinkos poveikiams, greitai yrančios, tai turi įtakos dideliam gedimų skaičiui vandens tiekimo linijose.

2019 m. įvairose Šakių rajono vietose įvyko 614 videntiekio linijų gedimų, atitinkamai 2018 m. 625 gedimai, 90 % gedimų likvidavimui buvo reikalinga sunkiasvorė įmonės technika.

Vienas iš įmonės prioritetinių tikslų – vandens praradimų mažinimas dėl gedimų. Dar 2017 m. įmonės darbuotojai pradėjo kartą per savaitę fiksuooti vandenvietėse esančių skaitiklių rodmenis.

Gautus duomenis analizuojame (lyginame pakelto vandens kiekį su aptarnaujamų vartotojų skaičiumi) prioriteto tvarka darbuotojai siunčiami į tuos taškus, kuriuose pakelto vandens kiekis viršija 10 m³ vienam vartotojui per mėnesį. Šis darbo tēstinumas buvo vykdomas ir 2019 m., tai įgalino ypatingai sausais metais vandens kėlimą iš eksplotuojamų vandenviečių sumažinti 34,7 tūkst. m³, deja praradimai dėl gedimų ar kitų priežasčių (nedeklaravimas, vagystė) padidėjo 6 tūkst. m³.

4.5. Nuotekų tvarkymas

Bendrą įmonės nuotekų tvarkymo sistemą sudaro 175 km trasų, 67 nuotekų siurblinės, 4 nuotekų kėlyklos ir 16 valymo įrenginių, iš kurių Veršių NV maža, iki 3 m³ per parą, ir jai taršos leidimas nereikalingas.

2019 m. centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga rajone naudojasi apie 46 % Šakių rajono savivaldybės gyventojų, kai 2018 m. naudojosi apie 42 % gyventojų.

Pagal vykdomus projektus vis daugiau vartotojų turi galimybę naudotis centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga, todėl surinktų ir išvalytų nuotekų kiekiai didėja:

2016 m. – 361,8 tūkst. m³

2017 m. – 374,8 tūkst. m³

2018 m. – 396,8 tūkst. m³

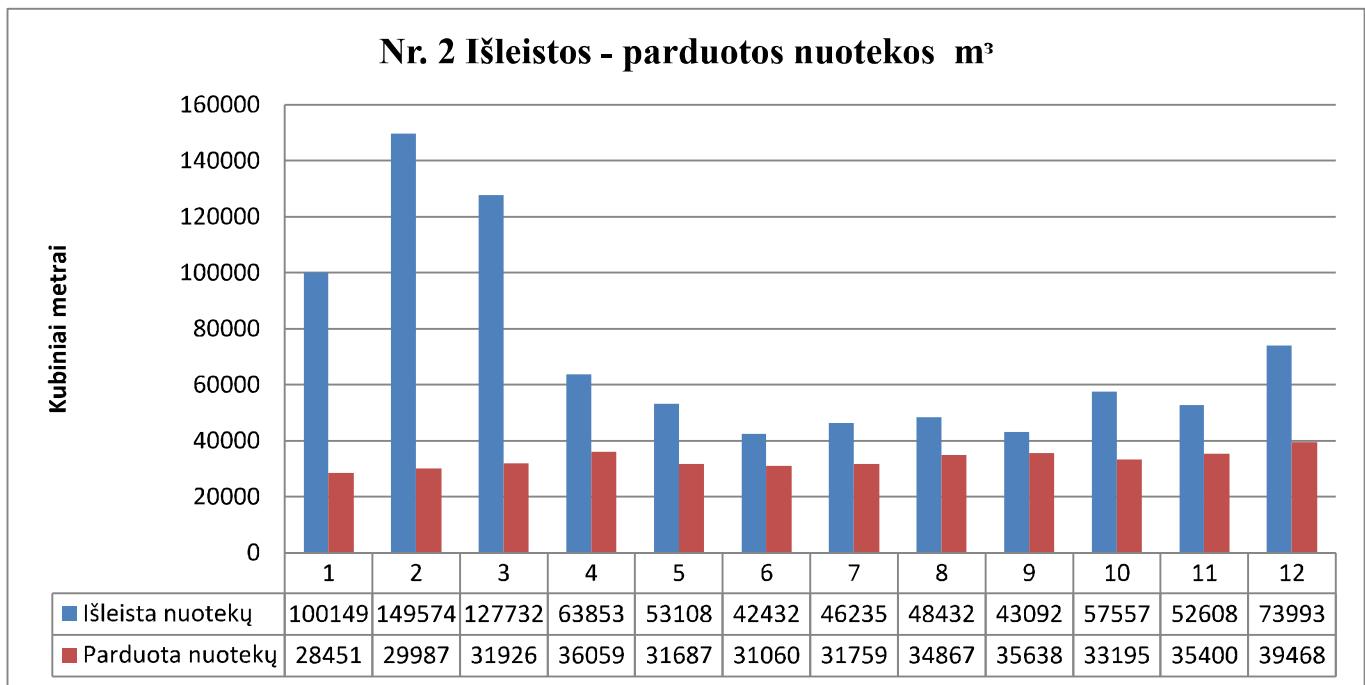
2019 m. – 399,5 tūkst. m³

Nuotekų tvarkymo sistemų infrastruktūra 2019 metais pateiktoje lentelėje.

Nr.	NTS	NT m	NS ir NK	NVĮ
1	Šakių	51606	19	1
2	Valiulių	532	1	1
3	Kudirkos Naumiesčio	36517	15	1
4	Panovių	3878	1	1
5	Gelgaudiškio	14960	6	1
6	Lukšių	16228	4	1
7	Lekėčių	5909	3	1
8	Griškabūdžio	14834	5	1
9	Degutinės	2800	2	1
10	Baltrušių	1200	1	1
11	Žvirgždaičių	4628	2	1
12	Kidulių	5841	2	1
13	Plokščių	10138	2	1
14	Kriūkų	6117	4	1
16	Veršių			1
	Visos NTS	175778,8	67	16

Viena iš pagrindinių problemų nuotekų valymo srityje yra žymus skirtumas tarp išvalytų ir apmokėtų nuotekų. Ataskaitiniai metais išleidome 858,7 tūkst. m³ nuotekų, iš jų 399,5 tūkst. m³ buvo apmokėta. Dar apie 5 tūkst. m³ į Šakių miesto valyklą buvo pristatyta asenizacine mašina, kuri pritaikyta nuotekų išvežimui iš išgriebimo duobių. Kartu su atvežtomis nuotekomis 2019 m. bendrovė pardavė 404,5 tūkst. m³, o tai tik 47 % nuo viso išleisto kiekio. Iš pateiktų duomenų matyti, jog infiltracija 2019 m. sudarė 53 % (2018 m. –52,3 %) nuo viso išvalyto kiekio.

Iš dalies didelę infiltraciją galima paaiškinti nusidėvėjusių eksploatuojamų nuotekų vamzdynu. Tačiau reikia paminėti, kad didelę infiltraciją į nuotekų vamzdynus galima pagrįsti lietaus vandens patekimu. Pateiktoje diagramoje paaiškiname, kaip kito išvalytų nuotekų kiekiai mėnesiais, esant lietingam ir sausam periodui (žr. diagramą Nr.2).



Kaip matyti iš diagramos, išleistų ir parduotų nuotekų kiekis svyruoja, priklausomai nuo tuo metu vyrazusių iškritusių kritulių kiekių. Tai rodo, jog didelė dalis paviršinio vandens buitinių nuotekų tinklais patenka į valyklas, kas įtakoja didesnes elektros sąnaudas, greitesnių įrenginių susidėvėjimą ir kt. Dalis infiltracijos yra momentinė, kuri atsiranda kuomet lietaus ar tirpstančio sniego vanduo nuo stogų, kiemų yra pajungiami į nuotekų surinkimo tinklus. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas įpareigoja paviršines nuotekas tvarkyti atskirai nuo buitinių, ir jų išleidimas į buitinių nuotekų tvarkymo sistemas yra draudžiamas. Ypatingai tą juntam, kada iškrinta gausus kiekis kritulių. Todėl 2020 m. vienas iš svarbesnių darbų yra šių nelegalių pajungimų išsiaiškinimas ir atjungimas. Tam įmonė įsigijo sausų dūmų generatorių, kurio pagalba bus tikrinama, ar

gyventojai neprijungia nuo jų nuosavybės teise valdomų teritorijų susidarantį paviršinių vandenį į UAB „Šakių vandenys“ valdomus buitinių nuotekų tinklus.

4.6. Gedimai tvarkant nuotekas

Kaip ir praetais, taip ir ataskaitiniai metais UAB „Šakių vandenys“ gavo per 200 pranešimą apie įvairius nuotekų kanalizacijos linijų ar kitus gedimus. Daugiausia jų buvo dėl užsikišusių vamzdžių. Pasitaikė įgriuvusių šulinių, siurblių gedimų, gedimų dėl elektros tiekimo sutrikimų. Nuo 2014 m. įmonė įsigijo ir eksploatuoja dvi asenizacines mašinas 5 m³ ir 12 m³ bei automobilių su vamzdžių praplovimo įranga (hidrodinaminė mašina). Šie automobiliai žymiai palengvina darbą eksploatuojant buitinių ir lietaus nuotekų tinklus, taip pat įgalina nuolat prižūrėti juos praplaunant, tai mažina šių tinklų užsikimšimą. Tuo pačiu nesudaromi nepatogumai vartotojams, kurie naudojasi centralizuota nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslauga. Taip pat gyventojams, turintiems išgriebimo duobes ar individualias buitinių nuotekų valyklas, įmonė gali pasiūlyti nuotekų ar perteklinio dumblo išvežimo paslaugą.

Ataskaitiniai metais iš nuotekų surinkimo ir išvežimo paslaugos bendrovė uždirbo 30,6 tūkst. Eur. (2018 m. – 27,9 tūkst. Eur), tinklų priežiūros paslaugos vartotojams priklausančiose valdose 9,2 tūkst. Eur (2018 m. – 5,4 tūkst. Eur) pajamų.

Lyginant ataskaitinių ir 2018 metais gautas sumas, šioje veikloje uždirbta 6,5 tūkst. Eur daugiau.

Buitinių nuotekų valyklos bei siurblinės reikalauja itin didelės priežiūros, gedimo atveju gali būti užteršti priimtuvali, vandens telkiniai, į kuriuos išleidžiamos išvalytos nuotekos. Atsakingi už šių įrenginių darbą įmonės darbuotojai vykdo nuolatinę jų priežiūrą ir, esant įtarimui dėl galimo gedimo, imasi atitinkamų veiksmų jo pašalinimui. Nors 2019 m. valymo įrenginiuose įvyko 41 (2018 m. – 63) įvairaus pobūdžio ir sudėtingumo gedimas, nuotekų siurblinėse – 91 (2018 m. – 97 gedimai), tačiau jokios kenksmingos medžiagos į aplinką nepateko ir atvejų apie padarytą žalą gamtai nebuvo fiksuota.

4.7. Perteklinio dumblo tvarkymas

Didėjantis prisijungusių prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų rajono gyventojų skaičius džiugina, nes šie vartotojai buitives nuotekas tvarko tinkamai ir jos nepapuola į aplinką, neteršia jos. Didėjant vartotojų, kurie nuotekas atiduoda nuotekų tinklais į nuotekų valymo įrenginius, aštėja nuotekų dumblo tvarkymo problema. Valant nuotekas biologiniu būdu susidaro perteklinis dumbblas, kuris yra sausinamas ir vežamas į valymo įrenginiuose esančias aikštėles. I ir II kategorijų nuotekų dumbblą galima panaudoti kaip trąšą, auginant javus ir technines kultūras ir pan. Mūsų apdorotas perteklinis dumbblas yra II kategorijos ir tinkamas kultūrų trešimui, dirvožemio

atstatymui. Bet problema ta, kad nusausintas jis sandėliuojamas atvirose aikšteliėse ir dėl patenkančių kritulių tampa skystos konsistencijos, o tai labai apsunkina jo transportavimą į trėšimo vietas ir apdirbimą. Ne kartą esame siūlę netoli eseantiems žemių savininkams paruošti trėšimo planus su sąlyga, kad paims esantį dumblą laukų trėsimui, tačiau dėl jo skystos konsistencijos ir apdirbimo kaštų, jie atsisakydavo.

Todėl dar 2018 m. pagal parengtas UAB „Ekonomus“ technines rekomendacijas įmonė įsirengė drenažinę aikštelię ir 2019 m. pradžioje įsigijo filtravimo maišus (6 vnt.), o tų pačių metų balandžio mėnesį pradėta biologinį dumblą sausinti šiais maišais. Ataskaitinio laikotarpio metu panaudoti 4 maišai. Šios technologijos privalumai – palyginti nedidelės investicijos, greitas įdiegimas, nesklinda kvapai ir t.t. Nuotraukoje užfiksuoti užpildyti filtravimo maišai. Bendrovė tikisi, kad sausesnis, lengviau apdirbamas dumblas sudomins rajono ūkininkus ar bendroves pasinaudoti nemokama trąša.



5. VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Bendrovės pagrindinė veikla – požeminio vandens gavyba, jo gerinimas ir tiekimas, nuotekų surinkimas ir išvalymas.

2015 m. rugsėjo 29 dieną Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, įvertinus technologinį, vadybinį ir finansinį pajėgumą, išdavė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją UAB „Šakių vandenys“, kuri geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis aprūpina Šakių rajono vartotojus.

5.1. Pajamos

2019 m. iš vandens tiekimo gauta 611 485 Eur, iš nuotekų šalinimo paslaugos – 464 325 Eur pajamų bei 138 375 Eur abonentinio mokesčio ir 16 529 Eur iš paviršinių nuotekų tvarkymo. Iš viso 2019 m. buvo gauta 1 230 714 Eur, t. y. 90,68 % pajamų iš pagrindinės įmonės veiklos.

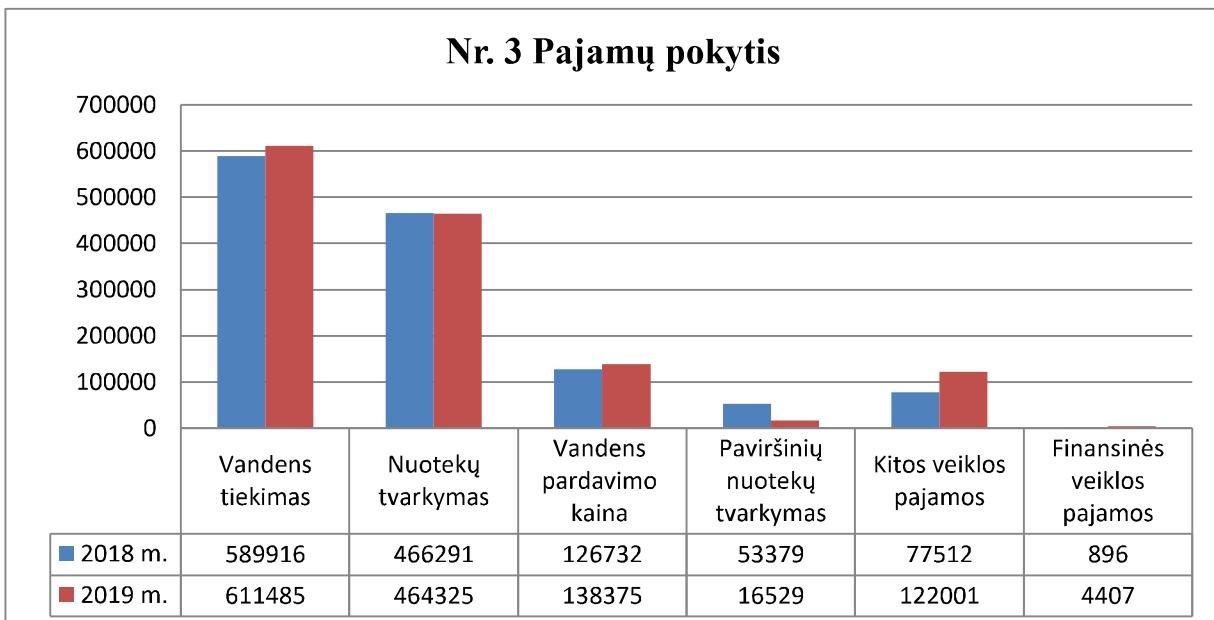
Atitinkamai 2018 m. įmonė uždirbo 589 916 Eur iš vandens tiekimo, 466 291 Eur iš nuotekų tvarkymo, 126 732 Eur abonentinio mokesčio, 53 379 Eur gavo paviršinių nuotekų tvarkymui, tai sudarė 93,80 % visų įmonės gautų pajamų.

Toliau pateikiame pajamų struktūros lentelę:

PAJAMŲ ŠALTINIAI	2018 m.	2019 m.	Pokytis %
Vandens tiekimas	589916	611485	3,66
Nuotekų tvarkymas	466291	464325	-0,42
Vandens pardavimo kaina	126732	138375	9,19
Paviršinių nuotekų tvarkymas	53379	16529	-69,03
Kitos veiklos pajamos	77512	122001	57,40
Finansinės veiklos pajamos	896	4407	391,85
Iš viso	1314726	1357122	3,22

Ataskaitiniai metais pajamos iš vandens tiekimo sudarė 45,06 % (2018 m. – 44,87 %), nuotekų tvarkymo 34,21 % (2018 m. – 35,47 %), vandens pardavimo kainos 10,20 % (2018 m. – 9,64 %), kitos veiklos pajamos 8,99 % (2018 m. – 5,89 %), finansinės veiklos pajamos 0,32 % (2018 m. - 0,07 %), paviršinių nuotekų tvarkymas 1,32 % (2018 m. – 4,06 %) nuo visų įmonėje gautų pajamų.

Pateikiamoje diagramoje matyti pajamų pokyčiai per vienerius metus (žr. diagramą Nr. 3)



2019 m. pajamos iš vandens tiekimo didėjo 21 569 Eur, tai sudarė 3,66 % pajamų augimą iš vandens tiekimo sektoriaus.

Nuotekų tvarkymo pajamos lyginant su 2018 m. sumažėjo 1966 Eur, t. y. 0,42 % mažėjimas.

Pajamos, gautos iš vandens pardavimo kainos, padidėjo 9,19 %.

Pajamos iš kitos ir finansinės veiklos ataskaitinius metus lyginant su praėjusiais metais padidėjo 48,0 tūkst. Eur.

Lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus, pajamos iš pagrindinės įmonės veiklos (geriamojo vandens tiekimas, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymas) sumažėjo 5,6 tūkst. Eur. Pagrindinė mažėjimo priežastis ta, kad įmonė, kaip ir ankstesniais metais, netaiko abonentams, išleidžiantiems paviršines nuotekas į įmonės eksploatuojamus šių nuotekų surinkimo tinklus, patvirtinto 0,23 Eur (be PVM)/ m³ mokesčio už išleistas paviršines nuotekas.

Atkreiptinas dėmesys, jog Šakių rajono savivaldybės administracija 2019 m. apmokėjo už paviršinių nuotekų infrastruktūros tvarkymo darbus 16,529 tūkst. Eur (be PVM), kai 2018 m. ši suma atitinkamai buvo 53,0 tūkst. Eur, o tai 69 % mažiau. Šis rodiklis ir įtakojo, jog įmonės pajamos iš pagrindinės veiklos ataskaitiniai metais sumažėjo 0,45 %. Skaičiuojant kainas Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje, iš šios paslaugos įmonė planavo gauti per 80,0 tūkst. Eur.

Tačiau dėl kitos ir finansinės veiklos pajamų didėjimo įmonė gavo 42,396 tūkst. Eur daugiau nei 2018 m., o tai bendrą pajamų augimą padidino 3,22 %.

5.2. Sąnaudos

Ataskaitiniais metais UAB „Šakių vandenys“ patyrė 1 467,0 tūkst. Eur sąnaudų. Toliau pateikiama sąnaudų struktūros 2019 m. lentelė.

SĄNAUDOS	tūkst. Eur.
Pagrindinės veiklos (pardavimo savikaina)	983,8
Veiklos sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokesčis, elektros energijos sąnaudos, kitos išlaidos)	174,5
Pardavimo sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokesčis, kitos išlaidos)	170,2
Mokesčiai	51,8
Kitos veiklos sąnaudos (darbo užmokestis, Sodros mokesčis, kitos išlaidos)	76,5
Finansinės veiklos sąnaudos	10,6

Pagrindinės veiklos sąnaudos sudaro 67 % visų įmonės sąnaudų, tai 4,3 % mažiau nei 2018 m. (71,3 %).

5.2.1. pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra

Didžiausią dalį vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo išlaidų pagrindinėje veikloje sudarė darbo užmokestis su socialinio draudimo įmokomis 38,2 %, arba 375,6 tūkst. Eur, 2019 metų sausio 1 dieną keitėsi socialinių draudimo įmokų skaičiavimo tvarka, darbdavio įmokas beveik visa suma perkeliant prie priskaitomo darbo užmokesčio. Todėl lyginant ataskaitinio ir praėjusių metų priskaitomo atlyginimo pokytį su ankstesniais metais, objektyvus lyginimas bus tik kartu su socialinio draudimo įmokomis. Lyginant ataskaitinius metus su praėjusiais metais šios išlaidos padidėjo 8,0 tūkst. Eur, didėjimo priežastis – 2019 metų pradžioje padidėjusi minimali mėnesinė alga (apie 40 eurų su įmokomis Sodrai).

Antra pagal išlaidas grupėje yra ilgalaikio turto nusidėvėjimo išlaidos, kurios sudaro 26,8 % nuo visų pagrindinės veiklos sąnaudų kas sudarė 263,5 tūkst. Eur. Šios grupės išlaidos lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 24,2 tūkst. Eur.

Trečia pagal dydį šioje sąnaudų grupėje elektros energijos išlaidos, 18,3 % , tai sudaro 180,3 tūkst. Eur, tai 7,3 % arba 12,3 tūkst. Eur. daugiau nei 2018 m. Priežastis – vidutinis elektros kainos padidėjimas apie 13,5% nuo 0,09 Eur/kWh 2018 m. iki 0,1022 Eur/kWh 2019 m., kas ir įtakojo šios grupės išlaidų kilmą, nors elektros energijos suvartojimas kiekiniu atžvilgiu 2019 metais, lyginant su 2018 m., sumažėjo 68,6 tūkst. kWh (pagrindinėje veikloje). Tiekiant vandenį elektros energijos suvartojimas sumažėjo apie 36,3 tūkst. kWh (nuo 687,8 iki 651,5 tūkst. kWh), surenkant nuotekas, valant ir tvarkant dumblą – 32,3 tūkst. kWh (nuo 1176,6 iki 1144,3 kWh).

5.2.2. veiklos sąnaudos

Šios grupės sąnaudos 2019 m. (be mokesčių) siekė 174,5 tūkst. Eur, iš jų darbuotojų darbo užmokestis su soc. draudimo įmokomis sudarė 129,8 tūkst. Eur, iš t. sk. išmokėta išeitinė pašalpa ir kompensacija už nepanaudotas atostogas (6,2 tūkst. Eur) šalių susitarimu į pensiją išleistai darbuotojai.

Kitos šios grupės sąnaudos – informacinių technologijų ir VI „Registru centras“ paslaugos 8,5 tūkst. Eur, elektros energijos – 7,4 tūkst. Eur, privalomas transporto priemonių draudimas 3,2 tūkst. Eur, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijos mokesčis 3,2 tūkst. Eur, sąnaudos darbų saugos tarnybai – 3,2 tūkst. Eur, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui 2,1 tūkst. Eur, telekomunikacių ryšių sąnaudos 2,1 tūkst. Eur, auditas 1,65 tūkst. Eur ir kt., kurių sumos buvo nedidelės.

5.2.3. pardavimų sąnaudos

Kaip ir prieš tai buvusioje grupėje didžiąją dalį sąnaudų sudarė darbo užmokestis kontrolierių ir abonentų skyriaus darbuotojams – 128,3 tūkst. Eur nuo visų 170,2 tūkst. Eur patirtų

šioje grupėje sąnaudų. Kitos sąnaudos: 18,8 tūkst. Eur ilgalaikio turto nusidėvėjimas, 5,8 tūkst. Eur įmokų surinkimas bankuose ir kitose sąskaitų apmokėjimo vietose. Siekdami sudaryti kuo geresnes sąlygas vartotojų atsiskaitymui už suteiktas paslaugas, nuo 2019 m. rugpjūčio mėnesio vartotojams Gelgaudiškio seniūnijoje, Kudirkos Naumiestyje (daugiabučiai), Šakių mieste (individualūs namai), Girėnų, Valiulių, Bridžių, Giedručių, Duobiškių, Valių, Gotlybiškių, Bizierų ir Prūselių kaimuose buvo pradėtos siusti sąskaitos, kurių spausdinimas, vokai įmonei kainuoja apie 200 Eur be PVM per mėnesį.

5.2.4. mokesčiai

2019 m. viso mokesčių (be pelno mokesčio) priskaičiuota 51,8 tūkst. Eur, iš to skaičiaus gamtos išteklių mokesčio – 40,1 tūkst. Eur, žemės nuomas mokesčio – 5,7 tūkst. Eur, mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių – 4,3 tūkst. Eur, nekilnojamomojo turto mokesčio – 0,9 tūkst. Eur.

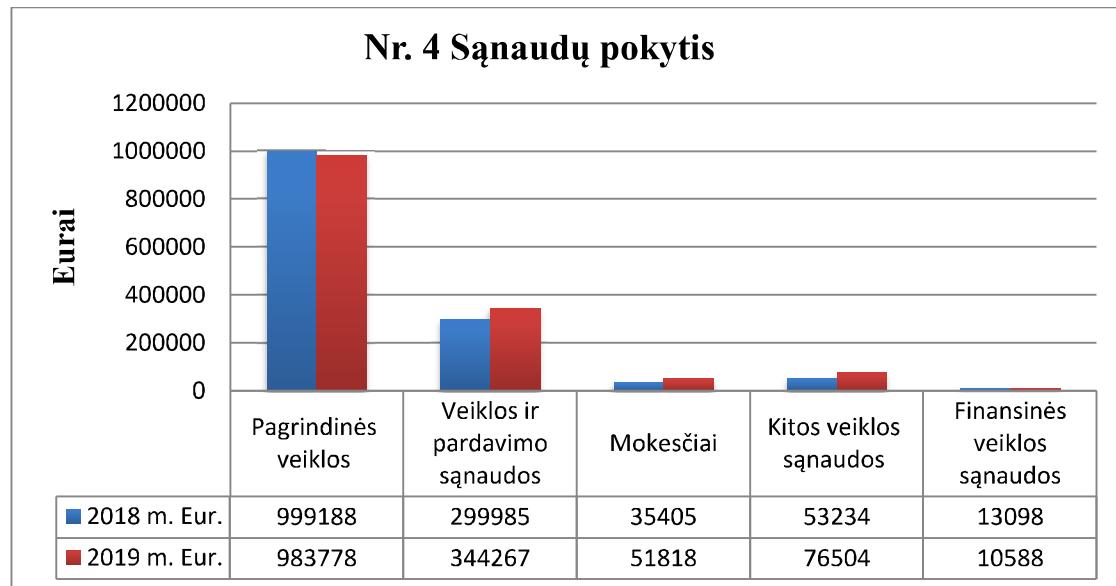
5.2.5. kitos veiklos sąnaudos

Ataskaitiniai metais kitos veiklos sąnaudos sudarė 76,5 tūkst. Eur. Darbo užmokestis su soc. draudimu – 20,0 tūkst. Eur, elektros energijos sąnaudos – 11,2 tūkst. Eur, IT nusidėvėjimas – 6,8 tūkst. Eur, degalai – 10,5 tūkst. Eur. LVTA nario mokesčis – 1,8 tūkst. Eur ir kitos, kurios sudaro nedidelę dalį nuo visų sąnaudų, todėl atskirai neišskirtos.

5.2.6. Finansinės veiklos sąnaudos

Palūkanos už ilgalaikės paskolas yra pagrindinės šios grupės sąnaudos, kurios atitinkamai 2019 m. siekė 9,3 tūkst. Eur. Kitos finansinės sąnaudos yra bankų paslaugos, kurios ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 1,2 tūkst. Eur.

Toliau pateikiama diagrama, kurioje matyti sąnaudų pokytis per vienerius metus (žr. diagramą Nr. 4)



Sąnaudų pokyčių lentelė:

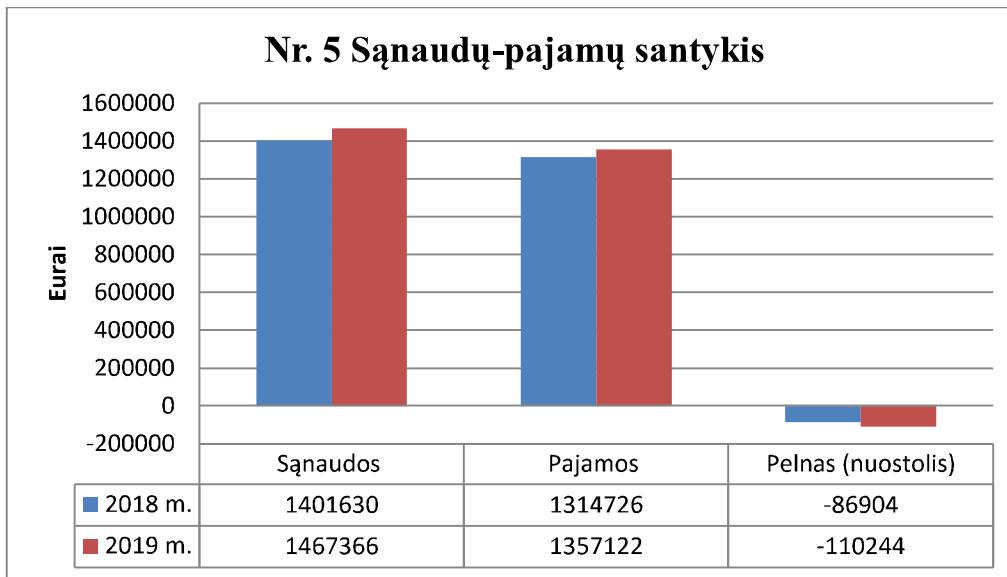
SĄNAUDOS	2018 m.		Pokytis %
	Eur	Eur	
Pagrindinės veiklos	999188	983778	-1,54
Veiklos ir pardavimo sąnaudos	299985	344267	14,76
Mokesčiai	35405	51818	46,36
Kitos veiklos sąnaudos	53234	76504	43,71
Finansinės veiklos sąnaudos	13098	10588	-19,16

Ataskaitiniai metais išlaidos padidėjo 84,08 tūkst. Eur, arba 6,38 %. Pagrindinės šio kilimo priežastys – minimalaus atlyginimo didėjimas, elektros energijos kainos pokytis (išlaidas padidino 14,9 %), padidėjusios vandens tyrimų sąnaudos bei įvairių remonto ir kitų medžiagų išlaidų padidėjimas.

5.3. Pelnas (nuostolis)

2019 m. įmonės veiklos rezultatas – 110 244 Eur nuostolis.

Toliau pateikiama, kaip kito UAB „Šakių vandenys“ pajamų, sąnaudų santykis ir kaip tai įtakojo įmonės rezultatams 2018-2019 m. (žr. diagramą Nr. 5)



Toliau lentelėje matome pokytį eurais:

	2018 m.	2019 m.	Pokytis
Sąnaudos	1401630	1467366	65736
Pajamos	1314726	1357122	42396
Pelnas (nuostolis)	-86904	-110244	23340

Kaip matyti iš pateiktos lentelės, 2019 m. įmonė uždirbo 42 396 Eur (3,2 %) daugiau nei praėjusiais metais. Tačiau sąnaudos, lyginant ataskaitinius metus su praėjusiais, padidėjo 65 736 Eur, tai yra 4,69 % sąnaudų daugiau nei 2018 metais.

Jei lygintume sąnaudų ir pajamų pokytį ataskaitiniai ir praėjusiais metais, išlaidos augo 1,49 % daugiau nei pajamos, kas ir įtakojo 23,3 tūkst. Eur didesnį nuostolį nei 2018 m.

Kalbant apie įmonės finansinius rezultatus atkreiptinas dėmesys į tai, jog 2012 m. įmonei, kaip nepiniginę įnašą, rajono savivaldybę, didinant įstatinį kapitalą perdavė nuosavybės teise priklausantį turą, kurio bendra po nepriklausomo turto vertintojo nustatyta rinkos vertė 2 548 656 Eur. 2013 m. tokiu pat būdu buvo perduota į įmonės balansą turto už 652 688 Eur. Taip perduoto turto nusidėvėjimas pagal Verslo apskaitos standartus nėra subsidijuojamas ir patenka į įmonės veiklos rezultatą, kai tuo tarpu, skaičiuojant vandens paslaugų kainas, į tarifą traukiama tik dalis šio nusidėvėjimo. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, mano, kad toks perdavimas, įvertinus turą rinkos verte, yra ilgalaikio turto perkainavimo rezultatas ir nusidėvėjimą, traukiama į sąnaudas, pripažįsta tik nuo turto vertės iki perkainavimo. Tą patį turą įmonė anksčiau eksplotavo pagal Patikėjimo sutartis, pagal kurias turto nusidėvėjimas į veiklos rezultatą nepateko, nes buvo subsidijuojamas. 2019 metais nuo šio turto vertės į sąnaudas prisiskaičiuota apie 178,3 tūkst. Eur nusidėvėjimo, patekusio į veiklos rezultatą.

Ataskaitiniai metais iš viso priskaičiuota 1 418 227 Eur materialaus turto nusidėvėjimo, iš to sk. – 1 131 711 Eur Europos Sąjungos projektų ir Šakių rajono savivaldybės pagal patikėjimo sutartis subsidijuojamas nusidėvėjimas.

Skaičiuojant nusidėvėjimą ir įmonės veiklos rezultatą, svarbus momentas tai, kad savo prisidėjimu prie projektų, Šakių rajono savivaldybė didina uždarosios akcinės bendrovės „Šakių vandenys“ įstatinį kapitalą. Savivaldybės finansavimas laikomas išankstiniu mokėjimu kapitalui formuoti vėliau įsigyjant akcijas. Šis, iš projektų užpajamuoto turto nusidėvėjimas, rajono savivaldybės prisidėjimo dalimi nėra subsidijuojamas ir patenka į veiklos rezultatą kartu su įmonės prisidėjimo dalies nusidėvėjimu. Tokiu būdu per 2019 metus į sąnaudas pateko 32 805 Eur nusidėvėjimo sąnaudų.

5.4. Pirkėjų skolos

2019 m. UAB „Šakių vandenys“ teikiamomis geriamojo vandens paslaugomis naudojosi 9252 (2018 m. – 9296) vartotojai ir 260 (2018 m. – 281) abonentų.

Už suteiktas paslaugas vartotojai mūsų įmonei yra įsiskolinę nemažas sumas.

Siekdama pagerinti vartotojams atsiskaitymo už suteiktas paslaugas galimybes, 2019 m. bendrovė išplėtė vartotojų ratą, kuriems sudarė galimybę atsiskaityti už suteiktas paslaugas pagal pateiktą sąskaitą faktūrą. Šiais veiksmais tikimasi suaktyvinti vartotojų sunaudoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų deklaravimą, tuo pačiu įmonei būtų lengviau konstatuoti praradimų priežastis. Vartotojams atsiskaitant šiuo būdu, didėja jų įsiskolinimas, suformavus sąskaitą įmonės buhalterinėje apskaitoje, vartotojas tampa skolingas, nors atsiskaityti fiziškai negali, dėl sąskaitos spausdinimo, pristatymo terminų tai galima atlikti tik vėliau. Todėl 2019 m. pabaigoje pirkėjų įsiskolinimas padidėjo iki 133,0 tūkst. Eur, vietoj 101,4 tūkst. Eur 2018 m. pabaigoje. Pirkėjų įsiskolinimas už kitas nepagrindinės veiklos paslaugas išliko tame pačiame lygmenyje kaip ir praėjusiais metais – 7 985 Eur, 2018 m. ataskaitinių metų pabaigai ši suma buvo 7 959 Eur.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų skolos, lyginant su praėjusiais metais, padidėjo nuo 93,449 tūkst. Eur iki 125,113 tūkst. Eur, arba 33,9 %. Gyventojų skolos paskutinę ataskaitinių metų dieną siekė 94,058 tūkst. Eur (2018-12-31 – 73,3 tūkst. Eur) padidėjo 22,1 %. Tam įtakos turėjo padidėjęs vartotojų atsiskaitymo pagal sąskaitas kiekis, tai padidino išankstinių skaitiklių deklaravimą. Taip pat bendrovė gauna avansu sumokėtas įmokas, tai yra ateinančių laikotarpių pajamas, kai gyventojai arba sumoka avansu už paslaugas, arba tiesiog nedeklaruoja skaitiklių. Paskutinę ataskaitinių metų dieną jų buvome gavę 10,146 tūkst. Eur.

Su visais didesnes skolas sukaupusiai vartotojais dirbama nuolat – dalis jų perduoti UAB „Skolų departamentas“, su kitais dirba bendrovės atsakingi darbuotojai (siunčiami įspėjimai, perduodami į teismą, antstoliui). Šie procesai ilgai trunka, apriboti įvairiausiai įstatymais. Tam tikri

finansiniai procesai bendrovės veikloje turi ir tam tikrą periodiškumą. Įmonė tiekia vandenį, o tai turi būti atliekama nenutrūkstamai, nepriklausomai nuo to, ar už jį sumokėta, ar ne. Stengiamasi susitarti su skolininkais, įteikiami jiems įspėjimai apie susidariusį įsiskolinimą ir tik kritiniu atveju imamės tokią priemonių, kaip vandens tiekimo nutraukimas ar skolos išieškojimas per teismą.

2019 m. buvo priteista ir perduota antstoliui išieškojimui 4 vartotojai, kurių skola įmonei buvo 0,747 tūkst. Eur (2018 m. 21 vartotojas – skola 8,729 tūkst. Eur). Ankstesniais metais antstoliui buvo perduota, bet dar neišeškota, skolų iš 22 vartotojų. UAB „Sergel“ įkiteisminiam išieškojimui perduoti 4 vartotojai su 0,518 tūkst. Eur skola. 2019 m. vartotojams ir abonentams dėl skolų parašyta 271 įspėjimas, pasirašytos 24 įsiskolinimo padengimo sutartys arba prašymai mokėjimui dalimis dėl 3,736 tūkst. Eur skolos. Dėl įsiskolinimo 2019 m. vanduo atjungtas 6 vartotojams. I beviltiškas skolas nurašyta 497,97 Eur gyventojų skolų, iš kurių keli gyventojai mirę, vienas įkalinimo įstaigoje, kiti išvykę į užsienį, su jais susiekti ir nustatyti dabartinę gyvenamają vietą nepavyko, valdose niekas negyvena. Siekiant išvengti galimų avarijų dėl nepriežiūros, vanduo atjungtas.

Juridinių asmenų įsiskolinimai už vandens tiekimo paslaugas ataskaitinių metų pabaigoje siekė 31,055 tūkst. Eur (2018 m. pabaigoje – 20,149 tūkst. Eur). Dalis skolų yra einamo mėnesio ir iki kito deklaravimo apmokamos kaip numato sutarties sąlygos. Tačiau per 12,0 tūkst. Eur skolų buvo pradelstos ir vėlavo atsiskaityti už suteiktas paslaugas. Pradelstų skolų suma gan didelė, nes pagrindinis įmonės vartotojas UAB „Šakių šilumos tinklai“ metų gale vėlavo sumokėti 10,9 tūkst. Eur už patieką vandenį.

Lentelėje – įmonės darbuotojų atlikti veiksmai 2019 m. siekiant sumažinti vartotojų įsiskolinimus už suteiktas paslaugas:

Skolos išieškojimo būdas	Mato vnt.	2018 m.	2019 m.
Prašymai apmokėti dalimis	vnt.	45	24
Ispėjimai raštu, registratoriu laiškai	vnt.	313	271
Teismo keliu	vnt.	2	4
Antstolio kontora	vnt.	21	22
Atjungimai	vnt.	8	6

Darbe su vartotojų skolomis svarbus ir įmonės kontrolės skyriaus darbas. Laiku pastebėtas vartotojo vandens skaitiklio parodymų nedeklaravimas, vartotojo aplankymas leidžia perspėti apie galimą didelę skolos susidarymo galimybę ir atsiskaitymo problemos atsiradimą ateityje dėl lėšų stygiaus.

2019 m. įmonės darbuotojai patikrino 6879 vartotojus, tai 69,5 % visų įmonės aptarnaujamų vartotojų.

Kaip ir ankstesniais, taip ir ataskaitiniai metais, įmonės kontrolieriai rinko, analizavo deklaravimo duomenis ir probleminius vartotojus per metus lankė net po keletą kartų. Tačiau aplankytį visus įmonės klientus bent kartą metuose nepavyko.

Pridedamoje lentelėje matyti, kaip sekėsi lankytī vartotojus atskirose vietovėse.

Regionas	Privatūs	Daugiabučiai	Įmonės	Iš viso
Barzdai	255	35	7	297
Briedžiai	8	0	0	8
Degutinė	101	4	3	108
Gelgaudiškis	451	488	22	961
Giedručiai	209	12	4	225
Girėnai	178	9	6	193
Gotlybiškiai	10	0	0	10
Griškabūdis	253	95	12	360
Išdagai	97	124	6	227
Kiduliai	432	91	14	537
Kriūkai	280	42	10	332
Kudirkos Naumiestis	422	237	11	670
Lekėčiai	99	19	8	126
Lukšiai	419	81	17	517
Paluobiai	131	0	7	138
Panoviai	91	40	5	136
Patašinė	54	2	0	56
Plokščiai	96	20	12	128
Ritiniai	6	0	2	8
Sintautai	188	13	6	207
Sudargas	222	0	2	224
Šakiai	480	561	73	1114
Veršiai	53	0	1	54
Žvirgždaičiai	229	10	4	243
Iš viso 2019 m.	4764	1883	232	6879

Apžiūrų metu buvo rasta savavališkai nuimtos arba pažeistos plombos, pajungtas vanduo apeinant apskaitos prietaisus ir pan. Iš pažeidėjų paimti pasiaiškinimai, priimti atitinkami sprendimai dėl pažeidimų. 2019 m. surašyta 12 neapskaitinio vandens suvartojimo vietas apžiūros aktų.

6. SKOLOS

6.1. Finansinės skolos

Vykstant Nemuno vidurupio projektą, I etapo antrai daliai pritrūkus lėšų, dalį išlaidų turėjo dengti įmonė. Be to, Finansų ministerijos sprendimu, nuo 2009 m. sausio 1 d. projektams nebuvo skiriami asignavimai PVM išlaidoms. PVM įmonė turi apmokėti nuosavomis lėšomis. Todėl buvo būtinybė imti 347,544 tūkst. Eur paskolą su Savivaldybės garantu ir 318,582 tūkst. Eur paskolą, įkeičiant įmonės turtą. Paskolą suteikti laimėjo AB Swedbankas. 2019 metais sumokėta paskutinė 21,901 tūkst. Eur paskolos dalis.

2014 metais prisiadėjimui prie videntvarkos projektų (Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-049 ir Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-047) vykdymo buvo paimta 521,316 tūkst. Eur paskola iš Šiaulių banko su Šakių rajono savivaldybės garantu ir 231,696 tūkst. Eur įmonės garantu, įkeitus nekilnojamajį turtą. Paskola buvo sudaryta 10 metų laikotarpiui. 2019-12-31 įmonė skolinga šiam bankui 258,263 tūkst. Eur, iš kurių 57,393 tūkst. Eur reikės grąžinti per 2020 metus.

2016 m. buvo sudaryta kreditavimo sutartis 197,500 tūkst. Eur su AB SEB banku Griškabūdžio miestelio videntiekio tinklų pirkimui iš Griškabūdžio ŽŪB. Gavus Šakių rajono tarybos savivaldybės garantą, sutartis sudaryta 10 metų laikotarpiui. Paskolos likutis 2019-12-31 buvo 132,773 tūkst. Eur, iš kurių 2020 m. turėsime grąžinti 19,916 tūkst. Eur.

2018 m. pasirašėme paskolos sutartį su Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl 430,0 tūkst. Eur paskolos investicijų projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šakių rajone“ su Šakių rajono savivaldybės garantu. Per 2018-2019 metus panaudota 139,700 tūkst. Eur, grąžinta 10,090 tūkst. Eur. 2019-12-31 bendrovė skolinga 129,610 tūkst. Eur šios paskolos, iš kurių 7,201 tūkst. Eur reikės grąžinti 2020 metais. Tačiau tikėtina, kad ateinančiais metais bendrovė panaudos paskolos likutį ir per metus grąžintinos sumos padidės.

2019 metais bankams grąžinta 104,255 tūkst. Eur paskolų. 2019-12-31 negrąžintų paskolų likutis buvo 520,646 tūkst. Eur.

2020 metais bankams reikės grąžinti 84,510 tūkst. Eur paskolų.

6.2. Skolos tiekėjams

2019-12-31 tiekėjams bendrovė buvo skolinga 38,748 tūkst. Eur (2018-12-31 – 58,194 tūkst. Eur).

Už gruodžio mėnesio paslaugas bendrovė liko skolinga 14,639 tūkst. Eur, iš t. sk. už elektros energiją 6,043 tūkst. Eur, už vandens tyrimus – 2,995 tūkst. Eur, UAB „Hidrokesta“ – 2,096 tūkst. Eur už lietaus surinkimo kolektorius remontą įtekėjime į Siesarties upelį, už degalus – 1,002 tūkst. Eur ir kitas nedideles sumas už šiukšlių tvarkymą, gamtines dujas, medžiagas, įvairias kitas paslaugas. Be šių skolų, dar liko skola (24,110 tūkst. Eur) projektų rangovams pagal projektines

sutartis numatyta sulaikomas sumas, kurios bus sumokėtos po metų neatsiradus arba pašalinus atsiradusius defektus.

7. KITA VEIKLA

Be centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, įmonė vykdo papildomą veiklą (toliau „Kita veikla“): transporto ir mechanizmų nuoma, automobilių stovėjimo aikštelių nuoma, videntiekio bokšto nuoma antenų statymui, videntiekio ir nuotekų tinklų statyba, paviršinio vandens tinklų priežiūra, nuotekų išvežimas iš vietinių nuotekų kaupimo rezervuarų ir t.t.

„Kita veikla“ pajamos ataskaitiniai metais eurais pateikiama lentelėje;

Paslaugos pavadinimas	2018 m.	2019 m.
Atlikti darbai ir paslaugos pagal aktus	13732	53862
Transporto paslaugos	34816	36548
Nuomos pajamos	28008	29469
Automobilių stovėjimo aikštelių pajamos	915	826
Subsidijos darbo rinkos programai	0	0
Ilgalaikio turto perleidimo pajamos ir kt.	41	1296
Iš viso	77512	122001

Iš kitos veiklos įmonė 2019 metais uždirbo 122,001 tūkst. Eur pajamų, atitinkamai 2018 m. – 77,512 tūkst. Eur pajamų. Lyginant ataskaitinius ir praėjusius metus, pajamos už „Kitą veiklą“ padidėjo 44,4 tūkst. Eur.

Su Užimtumo tarnyba ir Šakių rajono savivaldybe iki 2017 m. vidurio buvo galimybė sudaryti bendradarbiavimo sutartis, kurių dėka galima įdarbinti darbo biržos siūstus darbuotojus sezoniniams darbams. Nuo 2018 metų tokios trišalės sutartys įdarbinant užimtumo tarnyboje registruotus asmenis, nesudaromos dėl finansavimo galimybės panaikinimo.

„Kita veikla“ sąnaudų pokytis eurais praėjusiais ir ataskaitiniai metais pateikiama lentelėje.

„Kita veikla“ sąnaudos	2018 m.	2019 m.
Darbo užmokestis su soc. draudimu	17365	20087
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	6883	6884
Elektros energija	9834	11283
Ivairios remonto medžiagos	2464	7646
Degalai	3329	10578
Automobilių remontas ir atsarginės detalės	10377	1965
LVTA nario mokesčiai	1851	1851
Likutinė nurašyto turto vertė	14	52
Vainikai ir pašalpos		1220
Kt. veiklos sąnaudos	1117	14938
Iš viso sąnaudų	53234	76504

Ataskaitiniai metais „Kita veikla“ sąnaudos padidėjo 23,2 tūkst. Eur, tačiau įvertintinus gautas 44,5 tūkst. Eur didesnes šios grupės pajamas, 2019 m. uždirbta 21,2 tūkst. Eur daugiau nei 2018 m.

Įmonė yra Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos narė. 2019 m., kaip ir praėjusiais, sumokėta 1,851 tūkst. Eur nario mokesčio.

8. ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI, MATERIALUSIS TURTAS

Dar 2017 m. birželio 29 d. įmonė su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau APVA) pasirašė sutartį „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Šakių rajone“. Tai įmonės kartu su Europos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 05.3.2.-APVA-R-014-41-0003.

Projekto tikslas – padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Šakių rajone. Tikslui pasiekti numatomos šios veiklos:

1. Šakiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba paklojant 0,36 km tinklų, prijungiant 34 gyventojus, bei nuotekų tinklų statyba 1,78 km prijungiant 114 gyventojus.
2. Kudirkos Naumiestyje geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba paklojant 0,94 km tinklų, prijungiant 114 gyventojus bei nuotekų tinklų statyba 0,25 km prijungiant 75 gyventojus.
3. Plokščiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba paklojant 0,83 km tinklų, prijungiant 58 gyventojus.
4. Griškabūdžio mstl. nuotekų tinklų statyba 3,84 km prijungiant 200 gyventojų.
5. Lukšių mstl. nuotekų tinklų rekonstrukcija 1,05 km.
6. Gelgaudiškio mstl. nuotekų tinklų rekonstrukcija 2,33 km.
7. Geriamojo vandens gerinimo įrenginių statyba Sintautų ir Kidulių gyvenvietėse, sudarant sąlygas gauti kokybiškesnę paslaugą daugiau kaip 1100 gyventojų.

Bendra projekto vertė 1 542 545,35 Eur, iš t. sk. ES fondo lėšos 981 531,54 Eur, įmonės prisidėjimas – 561 013,81 Eur. Projektą įmonė vykdo be partnerių. Ataskaitiniai metais projektą papildėme „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros inventorizacijos“ veikla, bendrai projekto vertė padidėjo iki 1 797 673,36 Eur, iš t. sk. ES fondo lėšos sudaro 1 143 871,14 Eur, likę 653 802,22 Eur bus įmonės lėšos. Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2016-03-16. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2020-05-03, tačiau dėl įmonių, nupirkusių rangos darbus, bankrotų, darbų pabaiga, tikėtina, bus nusikelta į 2022 metus.

2017 metų pabaigoje pasirašytos rangos darbų sutartys su rangovais. Su UAB „Statybų ritmas“ sudaryta sutartis dėl nuotekų tinklų statybos Griškabūdyje. Vandens tiekimo ir nuotekų

surinkimo tinklų statybos Kudirkos Naumiestyje darbų konkursą laimėjo UAB „Žemkasta“. Gelgaudiškio miesto nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcijos darbų konkurso nugalėtojas – UAB „Meyer & John“.

2018 metų pradžioje pasirašytos sutartys su UAB „LitCon“ dėl Sintautų ir Kidulių miestelių vandens gerinimo įrenginių statybos darbų atlikimo.

2018 metų lapkričio mėnesį su UAB „Terebro“ pasirašyta vandens tiekimo tinklų statybos darbų sutartis Plokščiuose.

Kaip ir planuota, 2019 m. pradžioje (vasario mėn.) buvo pasirašytos rangos darbų sutartys Lukšių mstl. nuotekų tinklų rekonstrukcijai ir Šakiuose geriamojo vandens tiekimo tinklų statybų.

Ataskaitinių metų balandį dėl nevykdytų darbų buvo nutraukta sutartis su UAB „Meyer & John“, kuri pagal sutarties sąlygas turėjo atlikti Gelgaudiškio miesto nuotekų tinklų rekonstrukciją 2,33 km. Vėliau šis rangovas įgavo bankrutuojančios įmonės statusą.

Taip pat nepavyko pradėti darbų Kudirkos Naumiestyje, Kiduliuose ir Sintautuose dėl įmonių, laimėjusių rangos darbus, bankroto.

2019 metų pabaigoje buvo baigtai Griškabūdžio mstl. nuotekų tinklų statybos darbai. Įgyvendinant šią sutartį, buvo paklotai 3,79 km būtiniai nuotekų tinklų bei pastatyta būtiniai nuotekų siurblinė, kurių statybos vertė 387 419 Eur.

2019 m. pabaigai Plokščiuose rangos darbai buvo baigtai, vyko techninės dokumentacijos tvarkymas.

Ataskaitinių metų gruodžio 31 d. projekto Nr. 05.3.2.-APVA-R-014-41-0003 buvo atlikta darbų už 650,5 tūkst. Eur.

Be projekto įgyvendinimo darbų, įmonė įsigijo ilgalaikio materialaus turto už 59,347 tūkst. Eur, iš t. sk.

- 3 krovinius automobilius kontrolieriams ir remonto brigadoms už 13,600 tūkst. Eur,
- 6 giluminius vandens siurblius už 9,620 tūkst. Eur,
- nupirko vandens skaitiklių už 20,678 tūkst. Eur,
- nuotekų debitomatų už 1,891 tūkst. Eur,
- 3 priešgaisriniaus hidrantus už 1,926 tūkst. Eur,
- atliko nebaigtos statybos (vandentvarkos projekte) darbų už 241,260 tūkst. Eur.

2019 m. už 6,016 tūkst. Eur buvo atlikta ilgalaikio turto remonto, kuris viršijo 50 % remontuojamo turto įsigijimo kainos, tuo prailgino to turto tarnavimo laiką, iš šios sumos už 3,48 tūkst. Eur apšiltinome ir renovavome Gelgaudiškio vandenvietėje esančius tris pastatus (nuotraukose pastatai po remonto darbų).



Nemaža dalis darbų buvo atlikta ūkio būdu, nutiesta įvairaus diametro vandens tiekimo linijų, iš t. sk.:

- 350 m videntiekio tinklą Nemuno g. Plokščiuose, 200 m Miško g. Giedručių km, 80 m Basanavičiaus g. Šakių mstl., 170 m Beržų g. sujungiant į Šakių miesto žiedą Gėlių, Kaštonų g. gyventojus.

- į esamą vandens tiekimo trasą praveriant mažesnio diametro vamzdį, renovuota 500 m Duobiškių km., 1,1 km Ilguvos km vandens tiekimo linijų.
- įrengta videntiekio įvadų, kurių bendras ilgis apie 475 m.

Ataskaitiniai metais nurašyta nenaudojamo nusidėvėjusio ilgalaikio turto už 8,043 tūkst. Eur dėl netinkamumo naudoti, kurio nusidėvėjimas nurašymo datai buvo 7,991 tūkst. Eur:

- krovininis automobilis MB 409 (įsigytas už 3,186 tūkst. Eur, nusidėvėjimas – 3,186 tūkst. Eur), kuris buvo parduotas aukcione (už 0,74380 tūkst. Eur plius PVM),
- krovininis automobilis MB 210D (įsigytas už 3,012 tūkst. Eur, nusidėvėjimas – 3,012 tūkst. Eur), kuris buvo parduotas (už 0,16529 tūkst. Eur plius PVM),
- lengvasis automobilis Peugeot 406 (įsigijimo vertė 1,013 tūkst. Eur, nusidėvėjimas 1,013 tūkst. Eur), kuris buvo parduotas aukcione (už 0,05 tūkst. Eur be PVM),
- 2 siurbliai (įsigijimo vertė 0,832 tūkst. Eur, nusidėvėjimas – 0,780 tūkst. Eur).

9. PLANAI 2020 m.

1. Pajamos iš vandens tiekimo 2019 m. sudarė 45 % visų pagrindinės veiklos pajamų. Todėl pakelto ir parduoto vandens santykis ypatingai svarbus teigiamam įmonės pajamų pokyčiui. 2019 m. pardavėme 70 % patiekto į tinklus vandens, todėl 2020 m. tikslas pasiekti 75 % parduodamo vandens nuo patiekto į tinklą.

2. Ataskaitiniai metais siekėme sudaryti sąlygas atsiskaityti už paslaugas sąskaitų pagalba ne mažiau 50 % įmonės vartotojų, užsibrėžtą tikslą pasiekėme. 2020 m. siektinas rodiklis 70 % įmonės vartotojų, atsiskaitančių pagal sąskaitas.

3. Kaip ir ankstesniais taip ir 2020 m., toliau bus dirbama vandens praradimų srityje, nuolat vykdysime gręžiniuose pakeliamo vandens kontrolę. Ataskaitiniai metais 16 gręžinių planuota diegti nuotolinę kontrolę, kuri leistų nuolat kontroliuoti vandenviečių gręžinių siurblių darbą. Tai investicija, kuriai reikalingi nemažai finansinių kaštų, planuota tai daryti palaipsniui esant finansinėms galimybėms. Dėl sąnaudų didėjimo ir kitų reikalavimų pasikeitimų, kurie taip pat pareikalavo didesnių finansinių išlaidų, šios įrangos įrengimą ataskaitiniai metais nuspresta nevykdyti, šios kontrolės įdiegimo darbus įmonė bandys pradėti 2020 m.

4. Švarus vanduo skatina vartotojų labiau naudotis tiekama įmonės paslauga, tai teigiamai įtakoja įmonės pajamas, sieksime, kad vartotojus pasiektų tik kokybiškas, nustatytais higienos normas atitinkantis vanduo. Dalyje vietovių vandens kokybė pablogėja pakeliui pas vartotojų, todėl planuojama renovuoti pravėrimo būdu apie 1,6 km senų vandens tiekimo linijų.

5. Įmonė sieks kuo racionaliau pasinaudoti ES 2014-2020 m. finansavimo laikotarpiui skirtomis lėšomis naujų videntiekio ir nuotekų tinklų statybai, esamų avarinės būklės tinklų renovacijai, vandens gerinimo įrenginių statybai.

6. Vandenviečių priežiūra yra atsakingas ir nemažų sąnaudų reikalaujantis darbas (teritorijos priežiūra, vandens tyrimai, elektros, remonto sąnaudos ir pan.). Vienas sąnaudų mažinimo būdų – plėsti gręžinių aptarnavimo teritorijas sujungiant (jei leidžia techninės galimybės) juos į vieną tinklą, ataskaitiniai metais planuotas Gotlybiškių vandenviečių sujungimas, Dabitų vandenvietės prijungimas prie Gelgaudiškio vandens tinklų liko neįgyvendintas, todėl šiuos darbus įmonė planuos atliliki 2020 m.

7. Šaltuoju metų laiku elektros sąnaudos žymiai išauga dėl būtinybės palaikyti pliusinę temperatūrą gręžinių patalpose. 2019 m. planuotus Gelgaudiškio vandenvietės pastatų renovavimo darbus įmonė atliko ir šiais metais pagal esamas finansines galimybes vykdys tolimesnius vandenviečių pastatų renovavimo, apšiltinimo darbus. Šių darbų laukia Plynių, Veršių, Ilguvos km. vandenviečių pastatai, lubų apšiltinimo – Lekėčių vandenvietė.

8. Kaip ir kiekvienais metais taip iš šiai pagal galimybę įmonė atnaujins autotransporto ir kitą techniką, nes įmonės tikslas – užtikrinti kokybišką vartotojų aptarnavimą.

Direktorius



Kęstutis Vilkauskas